

IVANINA KUĆA BAJKE U OGULINU, NJIHOVU ZAJEDNIČKOM ZAVIČAJU...

DRAGANA LUCIJA RATKOVIĆ
Muze, d.o.o., savjetovanje
i upravljanje projektima
u kulturi i turizmu
Zagreb

UVOD

Projektna studija *Ogulin – zavičaj bajke* donosi viziju održivog razvoja kulturnog turizma u gradu Ogulinu.¹ U studiji se Ogulin pozicionira kao bajkovita destinacija koja polazište za prepoznavanje i valorizaciju vlastitoga kulturnog i turističkoga, pa i tržišnog identiteta, sažima u svojevrstoj robnoj markici *Ogulin, zavičaj bajke*. Tom su krilaticom na jednostavan i precizan način objedinjene povijesne, kulturne, prirodne, baštinske, socijalne, kreativne i ine kvalitete grada Ogulina i njegovih stanovnika. Tako Ogulin kroz bajku doživljava svoju transformaciju. Postavši *zavičajem bajke*, obznanjuje se i sa svojim stanovnicima i posjetiteljima komunicira putem dvaju krovnih kulturno-turističkih sadržaja: *Ogulinskog festivala bajke*

(*OGFB*) i muzeja/centra za posjetitelje *Ivanine kuće bajke*.

Studija je inicijalno nastala iz potrebe lokalne zajednice da valorizira lokalni kulturni potencijal u kontekstu jačanja identiteta Ogulina i specifičnosti njezove turističke ponude, kao i da jača poziciju grada kao posebne i jedinstvene turističke destinacije u kontekstu Karlovačke županije, kontinentalne Hrvatske, ali i Europe i svijeta.

Nije manje značajna motivacija za iniciranje projekta ni želja lokalne uprave za poboljšanjem slike grada u percepciji njegovih stanovnika, što pridonosi porastu lokalnog ponosa, inozemnih i tuzemnih posjetitelja, ali i investitora koji će u razvijenoj, kreativnoj i samosvjesnoj sredini biti spremni na veća i raznovrsnija ulaganja.

Stoga su osnovna pitanja na koja studija daje moguće odgovore ova: “Po čemu je Ogulin jedinstven? Što ga čini različitim od drugih gradova u županiji, Hrvatskoj, Europi, svijetu...?” U pokušaju za što preciznijim argumentiranjem mogućih odgovora na ta pitanja, poslužila su dva značajna uvida. Prvi se od njih temelji na činjenici da je turistička destinacija odraz kolektivnog samorazumijevanja, a turizam barometar koji mjeri stupanj razvijenosti samorazumijevanja na lokalnoj i nacionalnoj razini.² Naime, da bi se natjecao u privlačenju posjetitelja i turista, grad Ogulin od mjesta mora postati destinacija, a tek kada postane destinacija, svojom se posebnošću i jedinstvenošću može natjecati s ostalim

¹ Muze, tvrtka za savjetovanje i upravljanje projektima u kulturi i turizmu iz Zagreba, izradila je studiju razvoja kulturnog turizma za grad Ogulin, odnosno za Turističku zajednicu Ogulina i Turističku zajednicu Karlovačke županije. Tekst koji ovdje objavljujemo sažetak je manjeg dijela spomenute studije.

² Kirschenblatt-Gimblett, B., *Destination Culture. Tourism, Museums, Heritage*, University of California Press Berkeley Los Angeles, London, 1998., str.139., 141.

Slika 1. Frankopanski Kaštel, dvorac iz bajke, Ogulin

destinacijama ne samo u Hrvatskoj, već i u mnogo širem europskom kontekstu. Način kako će prepoznati, artikulirati i komunicirati svoju jedinstvenost, presudno je važan za njegov, ne samo turistički nego i ukupni rast i razvoj.

Drugi važan uvid za nastanak ovog projekta jest neizmjeran potencijal kulture u ostvarenju održivog razvoja lokalnih zajednica, pa tako i grada Ogulina, što je u skladu s globalnim trendom. U većini razvijenih zemalja kulturna ekonomija čini oko 5% BDP-a, a prema svim ekonomskim standardima, to je znakoviti pokazatelj.³ Kultura je postala glavni pokretač razvoja turističke potražnje, a

³ Trosby, D., *The economic dimension of culture: an analytic perspective*. U: *The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank: Culture Counts. Financing, Resources and the Economics of Culture in Sustainable Development*. Proceedings of the Conference, Firenca, Washington DC, 2001., str. 38-41.

kulturna baština postavlja se u središte urbanih i ruralnih razvojnih strategija diljem svijeta. Ono što je pritom važno jest da je veliku pozornost potrebno usmjeriti na način iskorištavanja kulturne baštine i upravljanja njome, na proces njezina tematiziranja i “turistizacije” kako bi se financijska sredstva potrebna za njezino održavanje vratila natrag zajednici i omogućila ponovno reinvestiranje u razvoj i njegovanje vlas-

titoga kulturnog identiteta. Upravo s tom vizijom započelo je kreiranje *zavičaja bajke!*

“TEMATIZIRANJE” DESTINACIJE

Provedena analiza korpusa kulturne i prirodne baštine te kreativnog potencijala Ogulina i okolice vrlo je brzo pokazala da su svijet bajke, čarobnost i vrela usmene književnosti glavne teme po kojima je identitet Ogulina jedinstven i poseban u usporedbi s drugim gradovima u Karlovačkoj županiji.

U recentnoj monografiji grada Ogulina i Željka Čorak je svom jezgrovitom “čitanju grada” Ogulin interpretirala kao jedan od najljepših gradova kontinentalne Hrvatske, te osim njegova izrazitog vojnog značenja u davnoj, ali i suvremenoj, domovinskoj prošlosti, istaknula upravo značaj Ivane Brlić-Mažuranić i njezinih bajkovitih djela za valorizaciju lokalnog identiteta. Naglasila je speci-

fičnu mogućnost Ogulina da na jedinstven način spajanja mašte, krajolika i čarobne topografije bajki iz “davnina”, razvija svoj kulturni potencijal, svjesno potičući kultiviranje čarolije kao isplativo ekonomsko ulaganje.⁴

Pa, krenimo redom i objasnimo zašto projekt potiče transformaciju Ogulina u *zavičaj bajke*?

Ogulin - rodno mjesto Ivane Brlić-Mažuranić

Grad Ogulin rodno je mjesto Ivane Brlić-Mažuranić, najpoznatije hrvatske spisateljice bajki i dječje književnosti. U jednom ulomku svoje autobiografije književnica otkriva da su se iz prvih silovitih doživljaja ogulinskoga čarobnog krajolika pojavile i pokrenule neiscrpane inspiracije, pa i za nastanak zbirke njezinih *Priča iz davnine*, objavljenih 1916.⁵ Ivana Brlić-Mažuranić svojom je zbirkom bajki obilježila bajkovitu baštinu Hrvatske, uzdigla hrvatski jezik i usmenu baštinu svoga naroda, integrirajući ih u diljem svijeta rasprostranjenu obitelj bajki. Naime, *Priče iz davnine* Ivanino su autentično stvaralačko i autorsko djelo, ali se u njima istodobno zrcali odjek staroslavenske mitologije i usmene književnosti te čarolija ogulinskog kraja.

Bajke

Bajke (tal. *favola*, njem. *Märchen*, engl. *Fairy Tale*) književni su žanr ili, prema

nekim istraživačima, podžanr narodne književnosti koji sadržava magične, fantastične i čarobne epizode, karaktere, događaje ili simbole. To su priče za koje se zna da nisu stvarne (fikcija), koje se obično zbivaju u bezvremenskom ozračju (nekada davno...), u generičkim, neodređenim prostorima (šuma, dvorac...), s jednodimenzionalnim likovima (ili dobrima ili lošima). Njihova je zadaća da nas zabave, inspiriraju i potaknu.

Bajka je jedan od najpoznatijih, najomiljenijih i najutjecajnijih književnih žanrova uopće. Raspon varijanti bajke u brojnim književnim zbirkama ne može se uopće predočiti jer su one kolektivni kreativni doprinos stotina tisuća, pa čak i milijuna pripovjedača i pisaca diljem svijeta. Nastanak bajke seže u vrijeme samog postanka civilizacije i početaka ljudskog komuniciranja: pričanje priča prirodan je oblik zabave, a fiksijsko preuveličavanje životnih iskustava uobičajen je i uvelike zastupljen fenomen, pa su bajke široko rasprostranjene i ljudskom rodu toliko urođene, poput jezika samog!⁶

Tako čaroban svijet Ivaninih bajki na osebujan način povezuje i njezin rodni grad s univerzalnim kulturnim fenomenom cijelim svijetom rasprostranjenoga književnog žanra – bajke, pa Ogulin i njegovu okolicu opravdano doživljavamo *zavičajem bajke*!

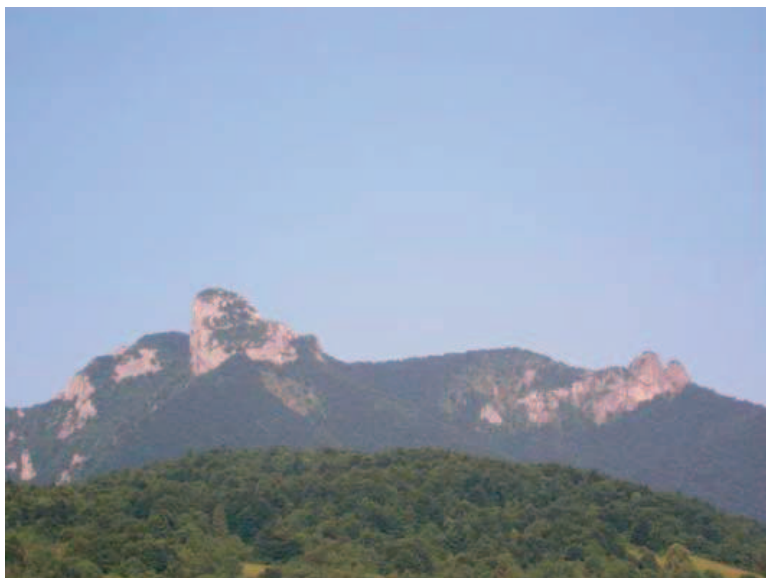
Bogata tradicija legendi u Ogulinu

Lokalne legende – priče o neobičnim događajima – također su dio bogate nematerijalne baštine Ogulina i ogulinskog

⁴ Čorak, Ž., *Ogulin: kratko čitanje grada*. U: *Ogulin povijesna i kulturna baština*, Matica hrvatska Ogulin, Ogulin, 2002., str. 9-25.

⁵ Brlić-Mažuranić, I., *Ogulin mi je rodno mjesto*. U: *Ogulin povijesna i kulturna baština*, Matica hrvatska Ogulin, Ogulin, 2002., str. 256.

⁶ Swan Jones, S., *The Fairy Tale. The Magic Mirror of the Imagination*, Routledge, New York 2002., str. 30.

Slika 2. Mitska planina, Klek pokraj Ogulina

(ali i mašti Ivane Brlić-Mažuranić!), pa su za nj vezane mnoge priče i legende. Jednu od njih zabilježio je i Valvasor u 17. stoljeću: legendu o klečkim vješticama. Tako taj istaknuti slovenski povjesničar bilježi da se za trajanja olujnih noći, oko ponoći, iz cijeloga svijeta na Kleku skupljaju vještice, vile, vilenjaci, a njihovo kolo i vrisak dopiru čak do Ogulina...

kraja. Neke su od njih do danas sačuvane u nepisanom obliku, a o drugima znamo zahvaljujući njihovim obradama u manje ili više uspjelim književnim uradcima. Legende su srodne bajkama i potječu iz istog vrela čudesnosti iz kojega Ogulin kao *zavičaj bajke* zrcali svoj identitet, kreativnost i ljepotu.

Jedna od najpoznatijih lokalnih legendi jest ona o djevojci Zulejki, Zuli ili Đuli, koja se zbog nesretne ljubavi sunovratila u ponor rijeke Dobre. Legendu je 1910. godine dramatizirao Milan Hanžek prema priči koju je na temelju istraživanja rekonstruirao Mato Jurasić.⁷ Kontinuiranu prisutnost Đule u Ogulinu svjedoči i naziv jedinstvenog spomenika prirodne baštine u samom gradu, ponora rijeke Dobre – Đulina ponora.

I planina Klek svojim je oblikom oduvijek bila inspiracija narodnoj mašti

Frankopanski kaštel – dvorac iz bajke (Legen grad)

Arhitektonski simbol Ogulina, Stari grad, podignut je između 1493. i 1500. godine, kada se prvi put spominje u pisanim dokumentima, a dao ga je izgraditi knez Bernardin Frankopan.⁸

Kaštel je građen kao feudalni utvrđeni grad za stanovanje, a radi obrane od Turaka i kao obrambena utvrda. Do 1553. u njemu borave Frankopani, a nakon toga zaposjela ga je kraljevska, krajiška posada, i to na traženje samih Frankopana koji se više nisu mogli sami obraniti. Sve do razvojačenja Vojne krajine grad je držala vojska. Do 1865. kaštel je većim dijelom služio kao stan za zapovjednika grada, a od te godine, kada je i temeljito pregrađen, služio je kao zatvor, sve do 1945. godine. Od 1968. godine u kaštelu

⁷ Jurasić, M., Hanžek, M., *Zulejka (Gjulin ponor), historijska drama u tri čina*, II. izd., Ogranak Matice Hrvatske, Ogulin.

⁸ Podaci iz Konzervatorske studije grada Ogulina – katalog građevina prve zone zaštite, Konzervatorski odjel u Karlovcu.

je smješten Zavičajni muzej Ogulin, a u većoj prizemnici, dograđenoj u 19. stoljeću, gradska knjižnica. Prema Konzervatorskoj studiji grada Ogulina, Stari grad je valoriziran kao kulturno dobro nacionalnog značenja. Prema konzervatorima, okosnice njegove revitalizacije su primjereni kulturni, animacijski ili turistički sadržaji...

Prirodna baština - bajkovita okolica Ogulina

Okolica Ogulina pravi je bajkoviti krajoblik, a dva prirodna fenomena – rijeka Dobra i planina Klek – obilježavaju njegov identitet. Sam je grad izrastao na pećinastom kraškom tlu punom vrtača, koje oblikuje i njegovu okolicu. Divlja i nepredvidiva kraška ljepotica – ponornica rijeka Dobra – uvire u Đulinu ponoru, nad kojim se nadvio utvrđeni frankopanski grad. S Dobrom je povezana i već spomenuta legenda o djevojci Đuli, koja se u ponor sunovratila nakon vijesti o smrti njezina ljubavnika, pa se i sama rijeka nerijetko lokalno naziva Đula.

I Klek svojim osobitim oblikom zadivljuje svakog čovjeka. Dragutin Hirc ovako piše o Kleku: “Na Kleku se sabiru i roče vile-planinkinje, ali i čarobnice. Narod priča da na njemu sniva Kraljević Marko, i uistinu nalikuje cijela hrptina ogromnomu divu, kojemu razabireš glavu, prsi, uzdignuta koljena i ogromne noge, koje upriličuje Klečica... Narod naš zove Klek i *starcem* i s potpunim pravom...”⁹ Klek je bogat brojnim pećinama, livadama, proplancima i buko-

vim šumama te osebnom vegetacijom s ljupkim planinskim cvijećem.

Lokalne manifestacije inspirirane legendama i bajkama

Rad s djecom u ogulinskim školama i vrtićima te pokretanje lokalnih kulturnih manifestacija, intenzivirani posljednjih desetak godina, najvećim se dijelom temelje na evociranju lokalnih legendi i bajki Ivane Brlić-Mažuranić. Tu je ponajprije turistička atrakcija *Klečke vještice* u organizaciji TZ-a grada Ogulina, te priredbe i kazališne predstave lokalnih škola, posebno osnovne škole “Ivana Brlić-Mažuranić”, te amaterskog kazališta Đulini cukrli i Dječjeg zbora Klinci Ogulinci. Time se svjedoči osviještenost lokalnog stanovništva o nepresušnom kreativnom potencijalu vlastitoga bajkovitog i legendarnog naslijeđa.

OGULIN – ZAVIČAJ BAJKE

Kultura i autentičnost kao izvorišta zavičaja bajke

U kontekstu razrade projekta *Ogulin – zavičaj bajke* kultura je, kao glavna odrednica kulturnog turizma, shvaćena vrlo široko: obuhvaća njezin materijalni aspekt, ali i onaj nematerijalni, koji obuhvaća i raznolike oblike svakodnevnog života lokalnih ljudi.

Iz takvih shvaćanja kulture proizlazi i jedno od tumačenja fenomena kulturnog turizma koje polazi od uvjerenja da je glavna motivacija za putovanje kulturnih turista potraga za autentičnošću.¹⁰ O autentičnosti kulture govori UNESCO-

⁹ Hirc, D., *Klek*. U: *Ogulin povijesna i kulturna baština*, Matica hrvatska Ogulin, Ogulin, 2002., str. 239-246.

¹⁰ McCannell, 1976.; Cohen, 1979.

Ogulinski festival bajke

od 10. do 18. lipnja 2006.

Program festivala

10. lipnja, subota

Scena Regoč / Kaštel /
 10:00 – 11:00 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 11:00 – 11:30 Bembo čita bajku
 11:30 – 12:30 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 12:30 – 13:00 Bembo čita bajku / lovak se s Bombom
 13:00 – 19:00 Svečano otvorenje festivala
 19:00 – 20:00 Predstava za laku noć BEMBO I PRIJATELJI
 20:30 – 21:30 Domaći česte trideset minuta
 21:30 – 23:00 Koncert, Stampedo

11. lipnja, nedjelja

Scena Regoč / Kaštel /
 10:00 – 11:00 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 11:00 – 11:30 Bembo čita bajku
 11:30 – 12:30 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 12:30 – 13:00 Bembo čita bajku / lovak se s Bombom
 18:00 – 19:00 Dramska skupina Lift, Zagreb, KRI TRALEVNE NA GRNJU ZRAŠKA
 19:00 – 20:00 Jelena Lopatić, Kristijan Ugrina, ČITANJE BAJKE Jagor
 20:30 – 22:00 Teta Lea, Andrija Maronić

12. lipnja, ponedjeljak

Scena Kosjenka
 11:00 – 12:00 OŠ Ivana Brlić Mažuranić, Šuma Stribarova
 Radionica glumca Vilja Mahule
 19:00 – 20:00 Predstava za laku noć BEMBO I PRIJATELJI
 21:30 – 00:00 dj

13. lipnja, utorak

Scena Regoč
 11:00 – 12:30 Radionica glumca Vilja Mahule
 Jelena Lopatić, Kristijan Ugrina čitanje igranje bajke Regoč

scena Kosjenka

19:00 – 20:00 Predstava za laku noć Šuma Stribarova, Gradsko kazalište lutaka Rijeka

Scena Regoč

21:00 – 00:00 dj

14. lipnja, srijeda

19:00 – 20:00 Radionica glumca Vilja Mahule

scena Kosjenka

19:00 – 20:00 Predstava za laku noć, predstavljanje rada radionice Vilja Mahule

21:00 – 00:00 dj

16. lipnja, petak

Scena Gradski trg
 10:00 – 10:30 Mala kazalište lutaka Let, Kako je Janica pošla u školu
 Radionica Kristijan Ugrina

19:00 – 20:00

Scena Kosjenka

19:00 – 20:00 Predstava za laku noć Tri pračičica, Dječje kazalište u Osijeku

20:00 – 23:00 dj

17. lipnja, subota

11:00 – 12:00 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 Žutokljunac i Suna čitaju bajku
 12:15 – 12:30 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 12:30 – 13:30 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 Žutokljunac i Suna čitaju bajku
 13:30 – 14:00 Radionica Kristijan Ugrina

Scena Kosjenka

18:00 – 19:00 Džini Cukerli, Snjeguljica
 koncert HAKUNA MATATA
 20:30 – 21:15
 21:15 – 23:00 dj

18. lipnja, nedjelja

10:00 – 11:00 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 Žutokljunac i Suna čitaju bajku
 11:00 – 11:30 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 11:30 – 12:30 Od šulkalice do crtančice, igraonica-radionica za najmlađe
 Žutokljunac i Suna čitaju bajku
 12:30 – 13:30 Predstavljanje rada radionice Kristijana Ugrine
 12:00 – 13:00 Promocija festivala Fiabesque
 20:00 – 20:45 Predstavljanje rada „Bulajka naklada“ Priče iz davnine 2
 20:45 – 21:30 Svečano zatvaranje festivala, Novi staromodni orkestar
 20:00 – 23:00

POP RATNI DOGAĐAJ(I) FESTIVALA

17. / 18. lipnja, subota / nedjelja

Čisto-bajka: lutka vještica, Stanislav i Sven Medvedek

Mjesto događanja: Kaštel, jezero Sabljaci

18. lipnja, nedjelja

VJEŠTIČI KOTAO Regoč

Slika 3. Atraktivan plakat manifestacije Ogulinski festival bajki

Slika 4. Radionice za djecu u okviru festivala

ov dokument iz Nare¹¹, koji proširuje horizonte shvaćanja uloge očuvanja kulturne baštine. Spomenuti dokument naglašava važnost poštovanja kulturne i spomeničke raznolikosti u cijelome svijetu, što osigurava očuvanje autentičnosti, odnosno izvornosti svjetske kulture i baštine. Upravo je njihova raznolikost nezamjenjiv izvor duhovnoga i intelektualnog bogatstva cijelog čovječanstva, a zaštita i podržavanje kulturne raznolikosti prema tom međunarodnom dokumentu treba biti aktivno promovirana kao esencijalni aspekt ljudskog razvoja.

Stoga ne čudi što koncept kulturne raznolikosti ima odlučujuću ulogu u osiguranju održivosti ogulinskog projekta jer se u *zavičaju bajke* razvoj kulturnog turizma podjednako temelji na vrednovanju i interpretaciji materijalne kulturne i prirodne baštine (Kaštel, Đulin ponor, Klek...), kao i na interpretaciji bogate nematerijalne

baštine toga kraja, ponajprije onoj koja se razvija iz čudesnoga – iz bajki i legendi.

U segmentu kulturnog turizma već se odavno pokazalo da arhitektura i urbanizam nisu dovoljni da bi privukli turiste, već je za kreiranje i poticanje privlačnosti destinacije potrebno prepoznati i posjetiteljima prenijeti njezinu posebnu dimenziju, koja obuhvaća širi spektar kulturne ostavštine koja nije samo materijalna. Dijelovi toga

spektra su duh određenog mjesta (*franc. flair*), kreativni potencijali njegovih stanovnika, sačuvana tradicija starih umijeća i obrta, narodne mudrosti... Stoga je tim projektom predviđeno da se veći dio toga nematerijalnog lokalnog baštinskog korpusa u Ogulinu prenese javnosti putem univerzalno razumljive prizme bajke...

“Turistizacija”

U procesu prenošenja kulturne dimenzije bajke na komunikacijsku razinu namijenjenu razvoju turističke destinacije, u implementaciji je odlučujuće osigurati dovoljnu stručnost, osjetljivost, pažljivost i oprez kako turizam ne bi ugrozio specifični identitet mjesta i njegovu baštinu, odnosno na bilo koji način profanirao bajke i legende, bajkoviti krajolik, djelo Ivane Brlić-Mažuranić te identitet i dignitet grada i njegovih stanovnika.

Radi što preciznijega i dosljednijeg kreiranja projekta i postizanja potrebne kvalitete koja će biti jamstvo za privlačenje

¹¹ <http://whc.unesco.org/archive/nara94.htm>

posjetitelja, za nosive stupove *zavičaja bajke* planirano je kreiranje prokušanih komunikacijskih medija kulture - festivala i muzeja bajke. Naime, i festival i muzej kao oblici nose određenu kulturnu poruku i trebali bi svojim posjetiteljima jamčiti očekivanu razinu kvalitete doživljaja. To se, pak, može postići samo stručnim i profesionalnim planiranjem i upravljanjem te uključivanjem šire lokalne zajednice u proces implementacije tih dvaju ključnih “kulturno-turističkih proizvoda” *zavičaja bajke*. Samo se u takvoj razvojnoj atmosferi konstrukcija projekta može temeljiti na zdravim i “održivim” polazištima!

Festival i muzej bajke

Festival i muzej i zbog drugih su se razloga, osim već navedenih recepcijskih, pokazali komplementarnim i dopunjujućim sadržajima ponude *zavičaja bajke*, pa ćemo ih redom ukratko osvijetliti.

U vezi s vremenom, festival je po svojoj prirodi događaj zgusnutoga i vremenski ograničenog trajanja; dapače, sažeto vrijeme njegov je bitni sastojak. Naime, festival se može definirati kao poseban događaj koji na način ceremonije i rituala slavi jedinstveni trenutak u vremenu da bi zadovoljio određene specifične ljudske potrebe.¹² Muzej se pak može

Slika 5. Program festivala održava se i unutar Frankopanskog kaštela

podičiti razvučenim, kontinuiranim vremenom, što je važan preduvjet koji osigurava cjelogodišnji program za posjetitelje *zavičaja bajke*.

Sagledavajući prostorni aspekt, festival je najspjutaniji jer se za potrebe održavanja njegovih programa može koristiti širok, “neograničen” prostor kako u samome gradu, tako i njegovoj okolici. Štoviše, putujućim programima i akcijama ogulinski festival može “obuhvatiti” i najudaljenija mjesta ne samo naše zemlje i našeg kontinenta, već i našeg planeta. Muzej je pak u prostornom smislu ograničen na Ogulin, pa iako *Ivaninu kuću bajke* djelomice zamišljamo i kao muzej na otvorenome, koji će osim svog stalnog postava obuhvatiti i tematske bajkovite staze grada i okolice, ipak je muzejski prostor u odnosu prema festivalskome sužen. Ipak, važno je naglasiti da je, u usporedbi s tradicionalnim

¹² Goldblatt, J. J., *Special Events. Best Practices in Event Management*, New York, 1997. Riječ

festival pak proizlazi iz lat. *festum*, engl. *feast*, tal. *festa* i označava vrijeme slavljenja.

muzejima, prostorna koncepcija muzeja bajke iznimno “široka” jer računa na preklapanje i nadovezivanje unutrašnjeg prostora stalnoga muzejskog postava i tematskih putova u *zavičaju bajke!*

Brojnost posjetitelja i mogućnost njihova prihvata u kraćem vremenu različita je za festival i za muzej. Festival je “skloniji” svojim programima prihvatiti veći broj posjetitelja u kraćem vremenu. Muzejski programi, pak, imaju tendenciju prihvaćanja manjeg broja posjetitelja u jednome mahu, ali u cjelogodišnjem kontinuitetu.

Promatramo li festival i muzej s obzirom na vrstu umjetničkog stvaralaštva koju podržavaju, odnosno kojom primarno komuniciraju sa svojom publikom, onda se također komplementarno dopunjuju. Festival bajke se po svojoj inicijalnoj koncepciji oslanja na predstavljačke umjetnosti: igrano, lutkarsko, ulično kazalište; kazalište sjena, plesa, pokreta, akrobatike; muziciranje i pjevanje u svim oblicima. Muzej, pak, najvećim dijelom komunicira likovnim i multimedijским umjetnostima, korištenjem medija crteža, ilustracija, fotografija, slika, skulptura, igranog filma, crtanog filma, novih medija i interaktivnih izložaka. Zajedničko im je, naravno, ishodište - slavljenje bajke!

THE HOUSE OF IVANA'S FAIRYTALES IN OGULIN

The founding of the museum is a part of the development project Ogulin - the home of fairytales, whose mission is the creation of an identity for Ogulin, a small town in central Croatia, as a unique and attractive destination with a fairytale heritage. This special cultural and tourist offering is based on the potential of the fairytales of Ivana Brlić-Mažuranić, a Croatian authoress who has been translated all over the world and who drew on her inspiration for fairytales from Old Slavic legends and stories, as well as from lingering memories of the enchanted beauty of her native soil - Ogulin and the surrounding area.

The realisation of the mission of creating the brand of “Ogulin - the home of fairytales” is aimed at the development of two specific cultural and tourism “products”: a museum “The home of Ivana’s fairytales” and an international annual event - the Fairytale Festival in Ogulin.

The first regional fairytale museum will consist of a multimedia and interactivebased permanent exhibition and a thematic trail in the surrounding region following the framework of Ivana Brlić-Mažuranić’s fairytales. The target audience is compatible with the festival audience and both tourist attractions are complementary. The main target group is pre-school children and school-children, as well as families, lovers of nature and mountains, and all those grown-ups who have never stopped being children at heart! The project has a pronounced impact for the development of a broad spectrum of local participants and the entire local population. The implementation envisages the cooperation of local, regional and European cultural, tourist and educational factors from public, civil and private sectors.